

บทที่ 6 การบรรจุและแต่งตั้ง

ชื่อเรื่อง การบรรจุและแต่งตั้ง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบหัวข้อนี้แล้ว นักศึกษาสามารถที่จะปฏิบัติสิ่งต่อไปนี้ได้

1. บอกความหมายของการบรรจุและการแต่งตั้งได้
2. บอกวิธีการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลในราชการพลเรือนทั้ง 3 วิธีได้
3. อธิบายการกำหนดนโยบายและการวางแผนในการบรรจุบุคคลได้
4. บอกหลักเกณฑ์การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูได้
5. ระบุหลักฐานและเอกสารที่ใช้ประกอบการบรรจุได้
6. บอกหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคุณสมบัติของครูได้
7. สามารถแยกได้ว่ากรณีใดต้องมีการทดลองปฏิบัติราชการและไม่ต้องมีการทดลองปฏิบัติราชการ
8. บอกหลักเกณฑ์การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการได้
9. อธิบายการแต่งตั้งข้าราชการได้
10. บอกได้ว่าการเลื่อนตำแหน่งกระทำได้ 3 แนวทาง
11. บอกถึงคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการเลื่อนตำแหน่งได้
12. บอกหลักเกณฑ์ในการเลื่อนตำแหน่งได้
13. บอกปัญหาที่เกิดจากการเลื่อนตำแหน่งได้
14. อธิบายการเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการครูในแนวต่อไปนี้ได้
 1. สาระสำคัญของมาตรา 47 แห่ง พ.ร.บ. ข้าราชการครู พ.ศ. 2523
 2. กรณีที่จะเลื่อนตำแหน่งได้ทั้ง 2 กรณี
15. อธิบายการโอนของข้าราชการได้
16. อธิบายการโอนของข้าราชการครูในหัวข้อต่อไปนี้ได้
 1. การโอนข้าราชการอื่นหรือพนักงานเทศบาลมาเป็นข้าราชการครู
 2. การโอนระหว่างฤดูการย้าย
 3. การโอนนอกฤดูการ

17. บอกหลักสำคัญที่ครูใหญ่ใช้พิจารณาเกี่ยวกับการขอโอนของครูในโรงเรียนได้
18. บอกหลักเกณฑ์การบรรจุกลับเข้ารับราชการได้
19. อธิบายสิ่งต่อไปนี้ได้
 1. การแต่งตั้งให้รักษาการในตำแหน่ง
 2. การแต่งตั้งให้ประจำกระทรวง ทบวง กรม
 3. การสับเปลี่ยนหมุนเวียนนักบริหาร
20. บอกได้ว่าใครเป็นผู้มีอำนาจในการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครู
21. บอกปัญหาของการบรรจุและแต่งตั้งได้

เนื้อหา

การบรรจุและแต่งตั้ง

ความหมายของการบรรจุและแต่งตั้ง

การบรรจุ คือการนำผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าทำงาน

การแต่งตั้ง คือการให้ผู้ที่ได้รับการบรรจุดำรงตำแหน่งต่าง ๆ

วิธีการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลในราชการพลเรือน มี 3 วิธี ดังนี้

- บรรจุและแต่งตั้งจากผู้ที่สอบแข่งขันได้
- บรรจุและแต่งตั้งจากผู้ที่ได้รับการคัดเลือก
- บรรจุและแต่งตั้งในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ

การกำหนดนโยบายและการวางแผนในการบรรจุบุคคล

- วางแผนความต้องการกำลังคน
- กำหนดคุณสมบัติและความรู้ ความสามารถ
- วางแผนล่วงหน้าเกี่ยวกับตำแหน่งที่ว่าง
- วางแผนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับตำแหน่งที่ว่าง
- วิธีการเกี่ยวกับการสรรหาและการคัดเลือกบุคคล
- วิธีการเกี่ยวกับการว่าจ้าง
- การบรรจุบุคคลลงในตำแหน่งที่ว่าง
- หลักการในการพิจารณาบรรจุบุคคลเข้าทำงาน
- แบบใบสมัคร
- การสืบสวนประวัติเดิมของผู้สมัคร

การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู

มาตรา 36 แห่ง พ.ร.บ. ข้าราชการครูกำหนดไว้ว่า "การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูเมื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้ที่สอบแข่งขันได้ ในตำแหน่งนั้นยกเว้นกรณีต่อไปนี้

- การบรรจุโดยวิธีคัดเลือกตาม ม. 40
- การบรรจุผู้ทรงคุณวุฒิตาม ม. 41
- การบรรจุโดยการโอนพนักงานเทศบาล
- การบรรจุข้าราชการครูกลับไปรับราชการทหาร
- การบรรจุข้าราชการครูที่ให้ออกจากราชการกลับเข้ารับราชการตาม ม. 52 และ 53
- การบรรจุพนักงานเทศบาลหรือข้าราชการ ซึ่งมีใช้ข้าราชการครูกลับไปรับราชการตาม ม. 55

หลักเกณฑ์การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครู

1. มีคุณสมบัติครบตามที่กำหนดไว้
2. ตำแหน่งที่ใช้บรรจุแต่งตั้งเป็นตำแหน่งที่ ก.ค. กำหนด
3. บรรจุตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้
4. การคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ และประวัติการรับราชการ
5. การดำเนินการเพื่อบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการต้องบันทึกผลงานเสนอผู้บังคับบัญชาต่อไป

หลักฐานและเอกสารที่ใช้ประกอบการบรรจุ

1. ใบสมัคร 2 ชุด ประกอบด้วยสำเนาทะเบียนบ้าน ใบรับรองแพทย์ ใบรับรองวุฒิ
2. ใบรายงานตัว 2 ชุด
3. ใบตรวจสอบรายพิมพ์นิ้วมือ
4. ใบตรวจสอบสถานศึกษา
5. ก.พ. 7 จำนวน 2 ฉบับ
6. สำเนาประกาศผลการสอบคัดเลือก หรือคัดเลือก
(การตรวจสอบประวัติและพิมพ์ลายนิ้วมือของผู้สมัครนั้น ตำรวจท้องที่จะเป็นผู้ดำเนินการแล้วส่งต่อไปยังกองวิทยาการ กรมตำรวจ เพื่อตรวจสอบแล้วส่งให้หน่วยงานที่จะบรรจุต่อไป)

การบรรจุครูในโรงเรียน

1. พวกที่ทำการสอน ครู 1 คนต่อนักเรียน 20 คน
2. พวกที่ไม่ทำการสอน ครู 1 คนต่อนักเรียน 100 คน

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาคุณสมบัติของครูมีดังนี้

1. คุณวุฒิ ปริญาตรี อย่างน้อยควรเป็น ป.กศ.
2. อายุ อย่างน้อย 23 ปี
3. เพศ
4. ภูมิลำเนา
5. สถานภาพทางการสมรส

การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

เมื่อได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดแล้วจะต้องทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ 6 เดือน การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแบ่งออกได้เป็น 2 กรณี ดังนี้

1. กรณีต้องมีการทดลอง
 - การบรรจุผู้สอบแข่งขันได้
 - การบรรจุผู้คัดเลือกได้
 - การบรรจุข้าราชการพลเรือนในกรณีที่ต้องออกไปรับราชการทหารก่อนทดลองปฏิบัติราชการครบตามกำหนด
2. กรณีที่ไม่ต้องมีการทดลอง
 - การบรรจุผู้ทรงคุณวุฒิ
 - การโอนพนักงานเทศบาลหรือข้าราชการพลเรือน
 - บรรจุข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการ
 - บรรจุข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งไม่อยู่ระหว่างการทดลองและออกไปรับราชการทหาร
 - บรรจุพนักงานเทศบาลหรือข้าราชการ
 - บรรจุข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีไปปฏิบัติงานใด ๆ กลับเข้ารับราชการ

หลักเกณฑ์การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

- การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการจะกระทำต่อเมื่อผู้ที่จะเข้ารับราชการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ
- การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการนี้ โดยปกติใช้ในกรณีผู้ที่ยังไม่เคยเป็นข้าราชการพลเรือน

- โดยปกติการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการมีระยะเวลา 6 เดือน
- ผู้บังคับบัญชาเบื้องต้นจะเป็นผู้รายงานผลต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือ
- หลักในการพิจารณาสิ่งเกี่ยวกับการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการมีดังนี้
 - ถ้าไม่สมควรสั่งให้ออกจากราชการได้
 - อาจสั่งให้ทดลองอีกระยะเวลาหนึ่งแต่เมื่อทันเวลาทดลองแล้วต้องไม่เกิน 6 เดือน
 - ถ้าเห็นควรให้รับราชการต่อไป ก็สั่งให้รับราชการต่อไป แล้วรายงานต่อไป
- ผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการ จะอาศัยสิทธิ์ที่เคยได้รับบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ มาสมัครบรรจุกลับเข้ารับราชการไม่ได้

การแต่งตั้งข้าราชการ

1. การแต่งตั้งเมื่อบรรจุเป็นข้าราชการ
 - ผ่านการสอบแข่งขัน
 - ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการครูหรือข้าราชการพลเรือนจะต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น
2. การย้าย พ.ร.บ. ข้าราชการครู พ.ศ. 2523 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 46 ดังนี้
 - ย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ซึ่งรับเงินเดือนในระดับเดียวกัน
 - ถ้าย้ายไปรับเงินเดือนในระดับต่ำกว่าเดิมจะต้องขออนุมัติจาก ก.ค. ก่อน
 - การย้ายข้าราชการพลเรือนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.ค. กำหนดมาตรา 31 จะต้องขออนุมัติ ก.ค. ก่อน
 - การย้ายจะต้องย้ายไปแต่งตั้งในตำแหน่งที่มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง
 - ย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามที่ ก.ค. ยังมีได้กำหนดตามมาตรา 31
3. การเลื่อนตำแหน่ง หรือการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้น
 - กระทำได้ดังนี้
 - เลื่อนจากผู้สอบแข่งขันได้
 - เลื่อนจากผู้สอบคัดเลือกได้
 - เลื่อนจากผู้ได้รับคัดเลือกได้ จะประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่งที่จะเลื่อนขึ้นโดยใช้องค์ประกอบดังต่อไปนี้
 - ความรู้ ความสามารถ
 - ความประพฤติ
 - ความรับผิดชอบต่อหน้าที่

คุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการเลื่อนตำแหน่งให้พิจารณา 2 ประการ ดังนี้

- คุณสมบัติส่วนตัว ด้านการศึกษา ประสบการณ์ ฯลฯ
- ฐานภาพของข้าราชการ

หลักเกณฑ์ในการเลื่อนตำแหน่ง

- การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงาน
- ระบบอาวุโส
- การสอบ
- การทดลองในห้องปฏิบัติงาน
- การวัดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
- ปัจจัยทางการเมือง
- หลักระบบอุปถัมภ์
- การพิจารณาความดีความชอบ คือการประเมินผลการทำงานและความเหมาะสมซึ่งจะพิจารณาถึงการปฏิบัติงานรู้ความสามารถ คุณสมบัติส่วนตัว และอื่น ๆ

ปัญหาที่เกิดจากการเลื่อนตำแหน่ง

- ปัญหาเกิดขึ้นจากผู้ไม่ได้รับการแต่งตั้ง
- เกิดจากบางคนไม่ยอมรับการเลื่อนตำแหน่ง
- เกิดจากผู้บังคับบัญชาบางคนก็ดักดันผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา
- ปัญหาเกิดจากโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งไม่เท่าเทียมกัน
- ปัญหาที่เกิดจากการขาดมาตรฐานการวัดผลการปฏิบัติงาน
- ปัญหาเกิดจากปัจจัยอื่น ๆ เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณี

การเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการครู

พ.ร.บ. ข้าราชการครู พ.ศ. 2523 มาตรา 47 กำหนดสาระสำคัญไว้ดังนี้

1. การเลื่อนตำแหน่งให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันหรือผู้สอบคัดเลือก หรือผู้ได้รับการคัดเลือก
2. กรณีจะเลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับการคัดเลือกให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด
3. การสอบแข่งขัน เป็นไปตามมาตรา 38 ส่วนการสอบคัดเลือกให้ อ.ก.ค. กรม หรือ อ.ก.ค. จังหวัด แล้วแต่กรณีเป็นผู้ดำเนินการ
4. หลักสูตรและวิธีการดำเนินการสอบคัดเลือกคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครสอบคัดเลือกเกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชีและการยกเลิกบัญชี ผู้สอบคัดเลือกได้ ตลอดจนวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการคัดเลือกให้เป็นไปตามที่ ก.ค. กำหนด

การเลื่อนตำแหน่งในขณะนี้อาจแบ่งได้เป็น 2 กรณี

1. การเลื่อนในตำแหน่งว่าง
2. การเลื่อนตำแหน่งที่ขอปรับปรุงตำแหน่งให้เป็นระดับสูงขึ้น

1. การเลื่อนในตำแหน่งว่าง

เดิม ครุสกษากำหนดแนวปฏิบัติไว้ 3 กรณี ดังนี้

- ตำแหน่งครูผู้สอนและตำแหน่งศึกษานิเทศก์นอกจากเลื่อนโดยวิธีการสอบแข่งขันไว้สำหรับตำแหน่งที่ไม่สูงกว่าระดับ 3 ถ้าจะเลื่อนในตำแหน่งที่ว่างจะต้องขอให้ ก.ค. อนุมัติก่อน
- ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จะเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งว่างได้ต้องขอ อนุมัติ ก.ค. เช่นกัน
- กรณีใช้วิธีการเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนที่ ก.พ. กำหนด

ในปัจจุบัน ก.ค. ได้ปรับปรุงการเลื่อนข้าราชการครูเพื่อให้ดำรงตำแหน่งเพิ่มเติมจากที่ครุสกษา กำหนดไว้คือ

- การเลื่อนข้าราชการครูให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษารวมทั้งผู้ช่วย ซึ่งได้รับเงินเดือนระดับ 6 ลงมา ให้ อ.ก.ค. กรม หรือ อ.ก.ค. จังหวัด แล้วแต่กรณีเป็นผู้ดำเนินการคัดเลือก
- ถ้าเลื่อนให้รับเงินเดือนระดับ 7 นั้น ให้ขออนุมัติ ก.ค. เป็นราย ๆ ไป

2. การเลื่อนในกรณีการปรับปรุงตำแหน่ง

- ตำแหน่งผู้สอน หรือตำแหน่งศึกษานิเทศก์ระดับตั้งแต่อาจารย์ 2 ลงมา ให้ผู้มีอำนาจบรรจุตามมาตรา 42 ปรับปรุงตำแหน่งพร้อมทั้งคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง
- ในกรณีอื่น ๆ จะต้องได้รับอนุมัติจาก ก.ค. ก่อน

4. การโอน หมายถึง การที่ข้าราชการได้เปลี่ยนสังกัดโดยได้รับเงินเดือนไม่สูงกว่าที่เคยได้รับในสังกัดเดิม

พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการโอนของข้าราชการไว้ดังนี้

1. การโอนข้าราชการพลเรือน ในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิมให้ผู้บังคับบัญชาของทั้งสองฝ่ายตกลงยินยอมในการโอน ยกเว้นกรณีดังต่อไปนี้ไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้บังคับบัญชาคือ
 - การโอนข้าราชการพลเรือนระดับ 9 ขึ้นไป
 - การโอนผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับการคัดเลือก
 - การโอนข้าราชการพลเรือนที่มีใช้ข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้ดำรงตำแหน่ง

- ข้าราชการพลเรือนสามัญ ต้องได้รับอนุมัติจาก ก.ค. หรือ ก.พ. ก่อน
- กรณี โอนข้าราชการพลเรือนเข้าหรือออกจากสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
 - กรณี โอนพนักงานเทศบาลหรือข้าราชการอื่นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ อาจกระทำได้ ถ้าเจ้าตัวสมัครใจและตกลงกับเจ้าสังกัดแล้ว

ความรู้เกี่ยวกับการโอนของข้าราชการครู

1. การโอนข้าราชการอื่นหรือพนักงานเทศบาลมาเป็นข้าราชการครูสามารถกระทำได้ (ยกเว้นผู้กำลังทดลองปฏิบัติหน้าที่หรือข้าราชการการเมืองหรือข้าราชการวิสามัญ) และต้องมีลักษณะดังนี้
 - ผู้นั้นมีมีความสมัครใจที่จะโอน
 - หน่วยงานทางการศึกษายินยอมโดยทำความตกลงกับเจ้าสังกัด
 - ก.ค. พิจารณาอนุมัติ
2. การโอนของข้าราชการครูในโรงเรียน มี 2 กรณี
 - การโอนระหว่างฤดูกาลย้าย สับเปลี่ยน โอน
 - การโอนนอกฤดูกาลย้าย สับเปลี่ยน โอน
 การโอนระหว่างฤดูกาลนั้นมีหลักเกณฑ์ ดังนี้
 - เหตุผลในการขอโอนมีความจำเป็นมากน้อยแค่ไหน
 - ทัศนคติที่ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือยัง
 - กรณีขอโอนหลายคนต้องดูความจำเป็นและอายุทางราชการ
 - ผู้บังคับบัญชาในโรงเรียนยินยอมหรือไม่
 - มีตำแหน่งว่างในสถานศึกษาที่จะไปหรือไม่
 - ชั้นและเงินเดือนจะต้องไม่สูงกว่าปัจจุบันที่รับอยู่

การโอนนอกฤดูกาล เป็นเรื่องยุ่งยากลำบาก กระทำได้กรณีเดียวคือ การขอสับเปลี่ยนระหว่างบุคคลที่มีชั้นเงินเดือนเท่ากันและต้องได้รับการยินยอมจากผู้บังคับบัญชาทั้งสองฝ่าย หลักสำคัญที่ครูใหญ่ใช้พิจารณาเกี่ยวกับการขอโอนของครูในโรงเรียนมีดังนี้

1. การขอโอนเข้ามาต้องมีอัตราว่างในโรงเรียน
2. พิจารณาคุณสมบัติของผู้โอน
3. เป็นความประสงค์ของโรงเรียนที่จะได้วุฒิและบุคคลนั้น ๆ
4. ผู้โอนจะต้องบันทึกให้ชัดเจนว่าจะไม่ขอเบิก ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าเช่าที่พัก หลังจากได้ออกคำสั่งรับโอนแล้ว
5. การบรรจุกลับเข้ารับราชการ

เมื่อข้าราชการพลเรือนได้ลาออกจากราชการแล้ว สามารถจะขอกลับเข้ารับราชการได้โดยมีหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1. ในกรณีลาออกไปรับราชการทหาร ต้องดำเนินการตามขั้นตอน คือ ขออนุมัติลาออกและขอกลับเข้ารับราชการภายใน 180 วัน นับแต่วันพ้นจากราชการทหาร
2. ในกรณีลาออกไปปฏิบัติงานตามมติคณะรัฐมนตรีให้บรรจุกลับเข้ารับราชการภายใน 4 ปี
3. ในกรณีทั่วไป ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา 23 และไม่มีผู้สอบได้ในตำแหน่งนั้น ยกเว้นลาออกไปดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมัครผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือลาออกจากราชการเพื่อติดตามคู่สมรสไปรับราชการต่างประเทศ หรือถูกยุบตำแหน่ง
4. ในกรณีอื่นนอกเหนือจากนี้ให้เสนอ ก.ค. หรือ ก.พ. พิจารณาอนุมัติเป็นราย ๆ ไป

6. การแต่งตั้งให้รักษาการในตำแหน่ง

7. การแต่งตั้งให้ประจำกระทรวง ทบวง กรม

ผู้บังคับบัญชาอาจกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

- ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง
- กรณีลาไปศึกษาหรือฝึกอบรมดูงานในต่างประเทศ
- กรณีอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ต่อทางราชการ

8. การสับเปลี่ยนหมุนเวียนนักบริหาร

1. เพื่อให้ผู้ดำรงตำแหน่งในระดับสูง ๆ มีความรอบรู้ในงานหลาย ๆ ด้าน
2. เพื่อให้การประสานงานระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ เป็นไปได้มากขึ้น
3. เพื่อป้องกันการสร้างอิทธิพลในวงราชการ

ผู้มีอำนาจในการบรรจุและแต่งตั้ง

- การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการนั้น พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2523 ได้กำหนดผู้มีอำนาจบรรจุและแต่งตั้งไว้
- ผู้มีอำนาจในการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครุ นั้น เป็นไปตาม พ.ร.บ. ข้าราชการครู พ.ศ. 2523 โดยกำหนดหลักเกณฑ์การใช้อำนาจให้แก่คณะบุคคลคือ อ.ก.ค. กรม และ อ.ก.ค. จังหวัด เป็นผู้ใช้อำนาจร่วมกับผู้มีอำนาจในการแต่งตั้ง

ปัญหาการบรรจุและแต่งตั้ง

1. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบรรจุและแต่งตั้ง
 - เมื่อตั้งอัตราแล้วไม่มีผู้สมัครสอบ
 - ครุสละสิทธิ์ เช่น ถิ่นทุรกันดาร

- ครูสละตำแหน่ง เช่น สอบบรรจุได้ที่อื่น
 - การบรรจุครูที่ลาออกไปนั้น ลำบากมาก
2. ปัญหาการขอย้ายประจำปี
 - ขอย้ายออกจากถิ่นทุรกันดาร
 - ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ
 - การวิ่งเต้นขอย้าย
 3. ปัญหาการขอย้ายติดตามสามี
 - บรรจุไม่ครบปี
 - ไปช่วยราชการทำให้เสียอัตรา
 4. ปัญหาครูช่วยราชการ
 - ขอไปช่วยราชการในที่เจริญ
 - ไม่ยอมบรรจุในโรงเรียนที่ห่างไกล
 5. ปัญหาการทำงานของคนะครูที่เจือยชาและหย่อนยานต่อระเบียบวินัย ซึ่งมีสาเหตุหลายประการ เช่น อยู่ในถิ่นกันดาร ผู้รับผิดชอบดูแลไม่ทั่วถึง เป็นต้น

ตัวอย่างข้อสอบ

คำชี้แจง

ตอบคำถามต่อไปนี้สั้น ๆ พอเข้าใจ

1. การบรรจุและการแต่งตั้งหมายถึงอะไร
2. การบรรจุและการแต่งตั้งมีวิธีการอย่างไร
3. ถ้าท่านจะได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการครูท่านจะต้องเตรียมเอกสารอะไรไปบ้าง
4. นายสมหมายเคยเป็นข้าราชการครูมาแล้ว 4 ปี และได้ลาออกไปทำงานที่ตะวันออกกลางภายหลังได้กลับมาสอบบรรจุได้อีก อยากทราบว่า นายสมหมายจะต้องทดลองปฏิบัติราชการอีกหรือไม่ เพราะเหตุใด และมีกรณีใดบ้างที่ไม่ต้องมีการทดลองปฏิบัติราชการ
5. การเลื่อนตำแหน่งกระทำได้อย่างไรบ้าง
6. นายศักดิ์ชาย เป็นคนจังหวัดร้อยเอ็ด ปัจจุบันรับราชการเป็นครูอยู่ที่จังหวัดปัตตานี มีความประสงค์ที่จะย้ายกลับภูมิลำเนาเดิมแต่ปีนี้ไม่สามารถจะย้ายได้ อยากทราบว่าอาจเป็นเพราะเหตุใดบ้างที่ทำให้นายศักดิ์ชายย้ายไม่ได้
7. นางลำเจียก เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ต่อมาได้รับการแต่งตั้งให้ประจำกระทรวงศึกษาธิการ โดยที่เจ้าตัวไม่ได้ร้องขอ อยากทราบว่า เป็นเพราะเหตุใดบ้าง ที่นางลำเจียกจึงจะได้รับการแต่งตั้งให้ประจำกระทรวงศึกษาธิการ
8. ปัญหาของการบรรจุและแต่งตั้งมีอะไรบ้าง